

STANOVISKA EVROPSKÉ UNIE K PROBLEMATICE BEZPEČNOSTI UŽÍVÁNÍ AMALGÁMU

V rámci Evropské unie řeší problematiku bezpečnosti užívání amalgámu kromě zubních lékařů dva významné mezinárodní vědecké výbory při Evropské komisi (SCHER a SCENIHR).

SCIENTIFIC COMMITTEE ON HEALTH AND ENVIRONMENTAL RISK (SCHER) se zabývá problematikou ohrožení životního prostředí a nepřímými zdravotními účinky rtuti z dentálního amalgámu. Dne 29. 11. 2007 předložil k veřejné diskusi svoje závěry, kde kromě jiného konstatoval, že zubní lékaři 27 států EU (EU-27) produkují ročně odpad cca 109 tun rtuti, křemácí zemřelých s amalgámovými výplněmi se uvolní cca 14 tun rtuťových výparů. A dále:

* **Zatížení vodních organismů** rtutí z odpadu zubních ordinací při použití separátorů amalgámu je **nízké**.

* **Riziko kontaminace půdy** anorganickou rtutí z amalgámu je **nezávažné**.

* **Expozice lidí** výparům rtuti z dentálního amalgámu je **zanedbatelným zdravotním rizikem**.

* **Neurotoxická a nefrotoxická** rtuti se projevuje při přijímání vyšších dávek hlavně organické formy rtuti, která je **obsažena například v rybách**.

SCIENTIFIC COMMITTEE ON EMERGING AND NEWLY IDENTIFIED HEALTH RISK (SCENIHR) se věnoval bezpečnosti dentálního amalgámu pro pacienty a uživatele a 21. 11. 2007 zveřejnil k diskusi svoje závěry:

* Tento vědecký výbor složený z nezávislých odborníků **uznal amalgám jako funkční zubní výplňový materiál volby**.

* U amalgámu byly shledány některé lokální vedlejší účinky, ale **nebylo prokázáno riziko vzniku systémových onemocnění ve vazbě na používání amalgámu**.

* **Expozice relativně vyšším hladinám rtuti vzniká u jedinců, u kterých je nutné odstraňovat stávající amalgám, a u personálu zubní ordinace – tomuto riziku lze předcházet správným pracovním postupem a hygienou práce**.

* **Ani alternativní výplňové materiály nejsou bez rizika**.

STANOVISKA MEZINÁRODNÍCH PROFESNÍCH ORGANIZACÍ

Problematice užívání dentálního amalgámu se věnují také mezinárodní profesní organizace.

COUNCIL OF EUROPEAN DENTISTS (CED) přijal k dentálnímu amalgámu rezoluci v květnu 2007:

* **Amalgám zůstává v řadě indikací nejlepším výplňovým materiálem, je snadno zpracovatelný, trvanlivý a ekonomicky výhodný**.

* Zubní ordinace by měly používat **účinné separátory amalgámu** z odpadních vod.

* **Omezení užívání amalgámu by mohlo poškodit finanční stabilitu zdravotních systémů** a u jednotlivých pacientů může omezit přístup k zubní péči. Je lépe zaměřit se na prevenci orálního zdraví a tím snižovat potřebu ošetření.

Také na půdě **SVĚTOVÉ FEDERACE ZUBNÍCH LÉKAŘŮ (FDI)** je používání amalgámu žhavým tématem. Na posledním jednání sněmu FDI v Dubaji, 26. 10. 2007, byla přijata hned tři prohlášení, která se této problematiky týkají:

* Prvním je **Rukověť zacházení se rtutí (Mercury Hygiene Guidance)**, které definuje způsoby a pravidla zacházení se rtutí v zubní ordinaci tak, aby byla **minimalizována rizika související s její toxicitou**.

* Dalším je **prohlášení FDI o místních vedlejších účincích amalgámových výplní (Possible Local Effects of Amalgam Restorations)**, které upozorňuje na některé nevýhody a místní reakce způsobené výplněmi z amalgámu. **U většiny pacientů je ale amalgám bezpečným a dobrým výplňovým materiálem s dlouhou životností.**

* Zásadní je zřejmě třetí **prohlášení FDI o bezpečnosti amalgámu (Safety of Dental Amalgam)**. Konstatuje, že zatím **nebyly podány jasné důkazy o tom, že existuje souvislost mezi přítomností amalgámových výplní v ústech a mezi chronickými degenerativními nemocemi, onemocněním ledvin, autoimunitními chorobami, psychickými poruchami, komplikacemi v těhotenství nebo jakýmkoliv nespecifickými symptomy.** I alternativní neamalgámové výplňové materiály mají vedlejší účinky. Je vhodné pokračovat ve výzkumu na toto téma.

V návaznosti na prohlášení evropských a světových profesních a odborných autorit se nabízí otázka - **jsou restriktivní opatření Norska, Dánska a Švédska ve věci užívání dentálního amalgámu motivována opravdu jen ekologickými aspekty?**

V Praze dne 26. 2. 2008

Zdroj: Česká stomatologická komora